

Univerzita Karlova v Praze Fakulta humanitních studií

Bakalářská práce: Adéla Poláčková

Přístup zdravotnického personálu ke geriatrickým pacientům s Parkinsonovou chorobou

vedoucí práce: Mgr. Eliška Pincová

oponentský posudek: doc. MUDr. Iva Holmerová, Ph.D.

Studentka se ve své práci věnuje velmi aktuální problematice geriatrických pacientů s Parkinsonovou nemocí. Jedná se o skupinu lidí, která je v systému naší zdravotní i sociální péče marginalizována a jejich specifickým potřebám není v tomto systému věnována prakticky žádná pozornost. Navíc zvolený úhel pohledu, tedy přístup pečujících včetně zdravotnickém personálu k těmto nemocným, považují také za velmi inovativní a aktuální. Autorku k tématu práce, jak sama uvádí, motivovala vlastní zkušenost v dobrovolnické činnosti v zařízení, kde lidé s Parkinsonovou nemocí žijí. Přiznává se také, že i vlastní zkušenost s člověkem trpícím tímto onemocněním byla dalším důvodem volby tohoto tématu.

Autorka si zvolila etnografickou metodu výzkumu, pozorování poskytované péče na oddělení pro pacienty s Parkinsonovou nemocí, ale svou výzkumnou pozornost se rozhodla zúžit na poskytování základních ošetrovatelských činností v péči o lidi s Parkinsonovou nemocí. Jak sama uvádí, problémů v péči existuje mnoho a byly by nad rámec možností jejího pozorování či její práce. S tím lze naprosto souhlasit. Své poznatky doplnila také rozhovory s pracovníky daného oddělení. Její výzkum trval pět měsíců a zařízení navštěvovala v různou dobu tak, aby co nejlépe postihla situaci na oddělení.

V úvodu k problematice autorka stručně charakterizuje literaturu, která je k dané problematice u nás dostupná. Jedná se o relativně malé množství publikací, které se zabývají touto specifickou problematikou, proto zmiňuje i publikace zabývající se problematikou obdobnou (demencí a Alzheimerovy nemoci) a uvádí také některé charakteristiky institucí na základě všeobecně uznávané mezinárodní literatury. Dále popisuje stručně a výstižně jak zvolené metody, tak způsob jejich implementace v daném prostředí, zabývá se kvalitou výzkumu a reflektuje možné nedostatky a zkresení, která mohla vzniknout, zabývá se etickými a dalšími otázkami, které s výzkumem souvisejí. Na tuto úvodní metodologickou část bezprostředně a logicky navazuje úvod a charakteristika daného oddělení a způsobu jeho práce, provozní charakteristiky, které jsou pro kvalitu poskytované péče významné. Charakterizuje jak personál zařízení, tak jeho klienty. Dále se zabývá specifickou otázkou péče o lidi s Parkinsonovou nemocí zpravidla v pokročilém stadiu tohoto onemocnění, psychickými změnami a potřebami lidí s tímto onemocněním a pokračuje dále obdobnou charakteristikou geriatrických pacientů s krátkým exkurzem do problematiky oboru geriatrie.

Po těchto relativně stručných kapitolách následuje obsáhlejší část zabývající se problematikou péče a pečujících včetně jejich psychické zátěže a fenoménu vyhoření. Zde se již zabývá konkrétními situacemi a osobami, se kterými se setkala a celou kapitolu těmito zkušenostmi ilustruje. Stejně tomu je i v části o problematice vztahů mezi pečujícími a klienty a zejména

v části o komunikaci. Podrobně pojmenovává aspekty, které vyplývají z výzkumu jako klíčové: infantilizaci, podporu (či nepodporu) důstojnosti, respektování soukromí a intimity, reflexi etických principů v každodenní praxi.

V závěru pojmenovává a diskutuje velmi zásadní poznatky, ke kterým ve své práci dospěla a srovnává tyto závěry s poznatky z literatury. Zmiňuje zejména vliv prostředí v instituci a její zaměření na výkon, které pak vede ošetřující také k poskytování spíše výkonů péče o lidi s Parkinsonovou nemocí než k poskytování péče založené na vztazích a individualitě. Přestože je tento fakt znám a lze tuto situaci předpokládat, považují toto zjištění za cenné právě v takto specifickém segmentu péče o lidi s Parkinsonovou nemocí. Také pojmenování tří způsobů komunikace ošetřujících považují za vtipné a názorné (komunikace z povinnosti, vlídná komunikace a komunikace s nepříjemným podtónem). Velmi dobře ve svých závěrech reflektuje také osobnost pečujícího, jeho momentální stav, potřeby, lidskou stránku poskytování péče. V péči pak podporu důstojnosti a zachování soukromí, zabývá se také úctou a respektováním lidí v péči.

Závěrem: Práce se zabývá velmi aktuálním tématem. Je velmi pečlivě zpracována, a to jak formálně, tak fakticky. Metoda je zvolena vhodně a velmi podrobně a jasně vysvětlena. V tomto ohledu lze nepochybně ocenit i vynikajícím způsobem splněnou roli vedoucí práce. Výsledky, diskuse a závěr mají smysl, jsou relevantní a objevné, a to nejen vzhledem k tomu, že je této problematice věnována dosud velmi malá pozornost. Práce má tak bezprostřední přínos nejen pro rozvoj dalšího poznání ale i pro praxi.

Práci hodnotím jako vynikající a jednoznačně doporučuji její obhajobu.

V Praze dne 12. 8.2016

